

la tribuna | IMMA MERINO. Periodista

Invitació a recordar

El llibre «Me'n recordo», de Joe Brainard, ha tingut moltes influències, variacions i imitacions

Amb traducció de Màrius Serra, L'Avenç acaba de publicar *Me'n recordo*, de Joe Brainard (1942-1994), l'artista i escriptor nord-americà al qual se li va acudir escriure què recordava sense fer atenció a la importància que poguessin tenir els records. És a dir, no va anotar només aquells que li podien semblar més rellevants o més bonics o més terribles. De fet, Brainard ens fa present que cap record, pel fet de ser-ho, no és insignificant. El seu llibre, una llarga relació de frases amb l'encapçalament *I remember*, serveix de model per a tècniques i tallers d'escriptura, i ha inspirat obres d'artistes i, com si en fossin variacions, també els records escrits d'altres escriptors, de manera particular Georges Perec, autor de *Je me souviens*. El cas és que, fa uns dies, la versió catalana del llibre de Brainard va ser presentada a la llibreria La Central de Barcelona. Josep Maria Muñoz, director de L'Avenç, va convidar diverses persones a escriure records i a llegir-los en l'acte de presentació. Jo vaig ser-ne una, però m'hi vaig presentar sense la feina feta. Per compensar-ho, se'm va acudir dur un llibre que reproduïx els monòlegs de Marcello Mastroianni en un documental que Anna Maria Tato, la seva última dona, va realitzar mentre l'actor, al final de la seva vida, rodava *Viatge al principi del món*, de Manoel de Oliveira. Al principi del documental i del llibre, que duen el mateix títol de *Mi ricordo, sì, io mi ricordo*, Mastroianni enumera una sèrie de records, alguns dels quals amplia i detalla més en-

davant. Ignoro si coneixia el llibre de Brainard. El cas és que fa el mateix.

Vaig pensar (i, per una vegada, la vaig encertar) que els «records» de Mastroianni, que m'agraden molt, eren poc coneguts. Traduïts precàriament de l'italià per mi mateixa, n'apuntaré algun dels que prefereixo: «Recordo un gran nesprer.» «Recordo Cark Glable molt jove, en blanc i negre, d'esquena; després es gira i somriu –així–. Un xicot irresistiblement simpàtic. Quina pel·lícula era? *Va succeir una nit*, potser.» «Una vegada, me'n recordo, vaig somiar que habitava un dirigible; o potser era una astronau.» «Recordo que Fellini m'anomenava Snaporaz.» «Recordo Txèkhov, especialment el capità

“ Volia escriure alguns records meus, però els de Mastroianni han tornat a ocupar el seu lloc

Solenij, que a *Les tres germanes* fa 'Piu, piu, piu, piu'. » «Recordo la primera vegada que vaig veure la muntanya, i la neu, i l'emoció que vaig sentir.» «Recordo un vespre d'estiu amb l'olor de la pluja.» «Recordo Greta Garbo que em mira les sabates i em diu: 'Italian shoes?' » «Recordo el silenci fent-se al restaurant Chez Maxim en aparèixer Gary Cooper vestit amb un esmòquing blanc.» «Recordo un somni en què algú em diu que dugui els records de la casa dels meus pares.» «Recordo un viatge en tren durant la guerra: el tren entra en un túnel; es fa una gran foscor i aleshores, en el silenci, una desconeguda em fa un petó a la boca.» «Recordo també la sensació de silenci i de llum suspesa sobre la ciutat de

Jerusalem com un baf místic.» «Recordo el desig de veure què farà aquest món, què passarà el 2000, de ser-hi i recordar-ho tot com un vell elefant, sí, perquè (recordo) sempre he sigut curiós, així de curiós.» «Recordo la primera nit d'amor.»

Havia començat a escriure aquest article amb el propòsit de fer la feina que aleshores no vaig fer i escriure algun record meu, però els de Mastroianni han tornat a ocupar el seu lloc. No sé si és que m'agraden més. Amb tot, seguiré el pla B que tenia per a aquell mateix dia i anotaré alguns records que comparteixo amb Joe Brainard o que he reconegut en llegir-los: «Recordo les cartes de Van Gogh al seu germà Teo.» «Recordo la suavitat de Marilyn Monroe a *Vides rebels*.» I també «Recordo les cireres del vestit de Marilyn Monroe mentre juga a pàdel a *Vides rebels*.» «Recordo la benzinera nevada a *Els paraiçues de Cherbourg*.» «Recordo James Dean i la seva jaqueta de niló vermella.» «Recordo els somnis humits. Eren tan bons.» «Recordo *Love Tender*.» «Recordo llengües fosques de tant menjar pega dolça negra.» «Recordo algunes visions que tenia al llit, just abans d'adormir-me veia objectes molt grossos que s'anaven fent petits i objectes molt petits que s'anaven fent grossos.» «Recordo Montgomery Clift a *Un lloc en el sol*.» «Recordo els bonys de les boles de ping-pong.» «Recordo que la paraula *bastard* va deixar d'interessar-me quan vaig saber què volia dir. Jo m'esperava alguna cosa molt pitjor.» «Recordo els petons.» «Recordo *para l'últim*.» «Recordo aquelles pedres que reculls quan surts d'excursió i després, de tornada, et preguntes per què les vols.» «Recordo les plantes carnívores que es mengen gent a la selva.» I, entre moltes altres coses, recordo Marcello.